

Деркач Т. В.,

студентка 5 курсу, 1 групи, Слідчо-криміналістичного
інституту Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА КРИМІНОГЕННУ ДЕТЕРМІНАЦІЮ

Ключові слова: злочин, злочинність, економічні фактори, криміногенна детермінація.

Анотація. У тезах розглянуте питання впливу економічних факторів на криміногенну

детермінацію. Встановлено рівень вчинення злочинів під впливом економічних чинників.

Анотація. В тезисах рассмотрен вопрос влияния экономических факторов на криминогенную детерминацию. Установлен уровень совершения преступлений под влиянием экономических факторов.

Ключевые слова: преступление, преступность, экономические факторы, преступная детерминация.

Summary. In theses examined the issue of the influence of economic factors on criminogenic determination. The level of committing crimes under the influence of economic factors has been established.

Keywords: crime, economic factors, criminogenic determination.

На сьогоднішній день актуальною проблемою, яка залишається для всіх країн світу взагалі, так і для України зокрема, є злочинність. Дана тема, а також її окремі прояви досліджувались у працях таких вчених, як В.В.Голіна, Б.М. Головкін, В.М. Дрьомін, А.П. Закалюк, А.Ф. Зелінський, О.М. Костенко, О.Г. Кулик, В.М. Куц, О.М. Литвинов, С.Ю. Лукашевич, В.Ф.Оболонец, В.В.Пивоваров, В.М. Попович, Н.В. Сметаніна, О.Ю.Шостко та багатьох інших.

На мій погляд, до причин злочинності ми можемо віднести різні фактори. Проте найбільший вплив на рівень, структуру та динаміку злочинності в Україні здійснюють економічні чинники. Серед них вагоме місце займають бідність та високий відсоток безробіття, що сягає на сьогодні.

Бідність як фактор вчинення злочинів являється центральною темою міжнародної спільноти та ООН, свідчить прийняття у вересні 2000 року на Саміті тисячоліття Декларації тисячоліття до якої приєдналися 147 країн світу, в тому числі і Україна. В даній декларації розділ Шприсвячений викоріненню бідності. Зокрема в ній зазначається: «Ми докладемо всіх зусиль для того, щоб позбавити наших одноплемінників, чоловіків, жінок і дітей, від принижуючої людську гідність крайньої бідності, в умовах якої в даний час змушені жити більше мільярда з них... В зв'язку з цим ми твердо маємо намір створити, як на національному, так і на глобальному рівні, умови, які сприятимуть ліквідації бідності».[2]

Низький рівень матеріальної забезпеченості, як правило призводить до погіршення здоров'я, дискваліфікації. Поділ суспільства на соціально-неоднорідні групи, зникнення середнього класу спричиняють появу значної кількості громадян, які перебувають за межею бідності. Зазначені зміни в суспільстві супроводжуються такими негативними явищами, як наркозалежність, алкоголізм населення, зростання кількості безпритульних та безробітних, психічно хворих осіб. За таких умов, зазвичай і спостерігаються значні зміни криминогенної ситуації в країні. [1]

Останні роки характеризуються вчиненням злочинів переважно корисливого та корисливого насильницького характеру (злочини проти власності, зокрема крадіжки, грабежі, шахрайства, вимагання, розбійні напади тощо). Злочини, які обумовлені економічними чинниками мають переважно майновий та корисливий характер, оскільки людина, яка опинилася за межею бідності, прагне задовольнити, в першу чергу, свої матеріальні потреби. За результатами криминологічних досліджень, збільшення безробіття на один відсоток призводить до зростання рівня злочинності на 6%.

Найбільший масив серед усіх скоєних злочинів у 2018 році становлять крадіжки (191 тис., що становлять 27%) і шахрайства (27 тис. - 3,7%). За даними Генеральної прокуратури у звіті за період I півріччя 2018 року встановлено, що питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 71,4%, безробітних – 8,7%, в січні-серпні 2016 працівниками поліції встановлено 45 тис. дієздатних осіб, які на момент скоєння злочину ніде не навчалися та не працювали, що

становить 63% від усіх затриманих злочинців (2015 року цей показник становив 58%, 2014-го – 54%, а 2013-го – 46%). Враховуючи, що останніми роками в загальній структурі злочинності злочини проти власності становлять понад 50%, очевидно, що в Україні більшість суспільно небезпечних діянь мають матеріальне підґрунтя, тобто є злочинами економічного характеру, а їх сукупність відповідно утворює «економічну злочинність».[3]

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що злочинність як явище, звичайно, не зумовлюється суто економічними чинниками. Забезпечення правопорядку в масштабах держави як питання національної безпеки належить до компетенції відповідних силових структур. Процеси спаду в економіці провокують, підсилюють і сприяють зростанню рівня злочинності.

Тому вихід із такого положення слід шукати в першу чергу на державному рівні (над чим працюють як представники законодавчої так і виконавчої влади), щоб належним чином скорегувати економіку країни. Потрібно створювати нові підприємства, здійснювати пошук підходів до покращення економічної діяльності вже діючих, що дозволить створювати нові робочі місця, також підвищувати оплату праці.

Список використаних джерел:

1. Бесчастний В., Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні// Підприємництво, господарство і право/ Кримінологія – 2017 – №1– с. 207-213
2. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін.; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкіна. – Х. : Право, 2014. – 440 с.
3. Статистична інформація за даними Генеральної прокуратури України: Стан злочинності у I півріччі 2018 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gp.gov.ua/ua/statinfo.html>

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Матеріали XVIII студентської наукової конференції
з кримінології

(м. Харків, 28 листопада 2018 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2018

Редакційна колегія:

д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін (*голова*);
канд. юрид. наук, доц. К. А. Автухов (*відповідальний секретар*);
д-р юрид. наук, проф. О. Ю. Шостко;
канд. юрид. наук, доц. М. Ю. Валуйська;
канд. юрид. наук, доц. С. Ю. Лукашевич;
канд. юрид. наук, доц. М. В. Романов;
канд. юрид. наук, доц. В. В. Пивоваров;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук О. В. Гальцова;
канд. юрид. наук М. О. Маршуба;
канд. юрид. наук О. В. Новіков;
канд. юрид. наук К. Д. Кулик;
канд. юрид. наук М. Ю. Кутепов;
канд. юрид. наук Н. В. Сметаніна;
зав. лабораторією Ю. Г. Бойко

Актуальні проблеми протидії злочинності : матеріали XVIII студ.
А43 наук. конф. з кримінології (м. Харків, 28 листоп. 2018 р.) / за заг. ред.
А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2018. – 196 с.

ISBN 978-966-937-540-7